

התקשורת הישראלית התגייסה למלחמה

מסקנות ביניים מהתנהלות כלי התקשורת והעיתונאים הישראלים אחרי ה־7 באוקטובר 2023*

אטילה שומפלבי, דוד סימן־טוב, אופיר דיין

המכון למחקרי ביטחון לאומי – אוניברסיטת תל אביב

מלחמת חרבות ברזל יצרה מציאות מורכבת עבור רוב הציבור הישראלי וגם עבור אנשי התקשורת והעיתונאים. אמצעי התקשורת השונים, מהעורכות ועד אחרון הכתבים בשטח, אימצו את הנרטיב הלאומי כבר ב־7 באוקטובר 2023 ו"גייסו" את עצמם למאבק נגד האויב האכזר מדרום. בדרך נזנחו, ביוזעין, נורמות עיתונאיות קלאסיות שפינו מקום לאחדות, לפטריוטיזם ולהרבה פחות ביקורת על הגורמים בשטח. האם בראי ההיסטוריה ובמבחן התוצאה העיתונאים צדקו? מוקדם עדיין לדעת, אך התופעה מרתקת ומעלה סימני שאלה רבים לגבי תפקיד העיתונות במלחמה וגם בשגרה.

מילות מפתח: מלחמת חרבות ברזל, מלחמת עזה, חמאס, תקשורת, השפעה, 7 באוקטובר

מבוא

בבוקר שבת ה־7 באוקטובר 2023 נעו הלוחות הטקטוניים הישראליים בעוצמה: לא רק מערכת הביטחון הישראלית נשטפה בצונאמי אימתני ולא רק הזירה הציבורית נרמסה תחת גלגלי הכישלון האדיר שהפך לטרגדיה איומה – גם התקשורת הישראלית העצמאית נשטפה בגל של קונפורמיזם חסר תקדים ביחס לאירועים ביטחוניים שאירעו ב־15 או 20 השנים האחרונות. רבים מן העיתונאים בישראל הפכו לחלק ממבצע ההשפעה המתמשך שמנהלת מדינת ישראל באמצעות זרועותיה השונות. למען הסר ספק, לא מדובר כאן בגיוסם של העיתונאים על ידי הממסד הישראלי אלא בהתגייסותם מרצון לשירות המערכה הפסיכולוגית, החברתית והתודעתית שמתנהלת בתוך מדינת ישראל מרגע שפרצה המלחמה, או במילים אחרות: העיתונאים לא הפכו לעובדי מדינה, אולם בהתנהלותם הם פעלו לגמרי בהתאם לאינטרסים של המדינה כפי שנתפסו בשבועות הראשונים של המלחמה.

במאמר זה מובאת הטענה כי מלחמת עזה השפיעה ומשפיעה במידה משמעותית ובאופן עמוק על הדרך שבה התנהלו ומתנהלים כלי התקשורת בישראל.

בשל עוצמת הטראומה שנוצרה בעקבות האירועים הקשים של "השבת השחורה" בחרו אנשי תקשורת ועיתונאים להפוך ל"סוכני אחדות" שמטרתם ללכד את השורות בקרב הישראלים, לשמור על המורל הלאומי ולהעניק גב חזק לפעולות צה"ל ושאר זרועות הביטחון של ישראל בדרכם למוטט או לחסל את שלטון חמאס ברצועת עזה ולהשיב את החטופים.

על מנת לבחון את התנהלות התקשורת הישראלית במלחמה ערכנו מפגש סגור עם קבוצה של עיתונאיות ועיתונאים ישראלים בכירים, שבו הם הביעו את עמדתם בסוגיה זו. המפגש הפך למעין חשבון נפש ועלתה בו ביקורת עצמית של המשתתפים על תפקודם במערכה, לצד הבנה כי ההקשר הדרמטי חייב אותם לנהוג אחרת מבשגרה. המשתתפים ייצגו את עצמם בדיוני השולחן העגול אולם דיברו בהרחבה על כלי התקשורת שהם מועסקים בהם וסיפרו על שיקולי העריכה, הכתיבה וההגשה שהשתנו דרמטית מאז ה־7 באוקטובר. בדיון, שבמסגרתו התחייבנו לשמור על אנונימיות המשתתפים ולא לייחס דברים לאומריהם, השתתפו גם נציגים של גורמים בצה"ל ומומחים וחוקרים בנושאי תקשורת והשפעה.

* סיכום זה מבוסס על מפגש שהתקיים במכון למחקרי ביטחון לאומי בתאריך 28 בדצמבר 2023 בנוכחות אנשי תקשורת, מומחים וחוקרי תקשורת והשפעה מהארץ ומחו"ל.

התקשורת מגינה על העם

תחילה נחזור אל בוקר שבת ה-7 באוקטובר: עם היוודע הפרטים הראשונים בדבר המתקפה הרצחנית של חמאס על יישובי דרום הארץ פתחו כלי התקשורת בשידורים חיים ובדיווחים רציפים מזירות הקרב השונות. עוד בשלבים הראשונים, כשתמונת המצב כלל לא הייתה ברורה, הפכו חלק מן השדרנים למתווכי הזוועה שהתרחשה בערים ובקיבוצים הישראליים שבהם הסתובבו המחבלים בחופשיות וטבחו בישראלים כמעט ללא הפרעה. זה אחר זה עלו לשידור תושבים מיישובי הנגב המערבי וסיפרו בקול שבור ובלחישות את אשר מתרחש מחוץ לממ"דים שלהם. במשך שעות רבות ניסו עיתונאים לסייע לתושבים הנצורים על ידי מתן במה נרחבת לזעקות השבר של האנשים שהופקרו על ידי המדינה, ואף סייעו בהכוונת כוחות הביטחון אל האזרחים הנצורים.

מאותו רגע והלאה, לטענתנו, הפכה התקשורת הישראלית לחלק אינטגרלי ממכונת המלחמה הישראלית שיצאה לרסק את ארגון הטרור אשר קם על אזרחים ואף חשף את ערוותו של הממסד הביטחוני, שנכשל בזיהוי האירוע ובמניעתו. כתבים מדיניים, צבאיים ופוליטיים – רובם ככולם יישרו קו עם הדרישה החד-משמעית "לפרק את חמאס בכל מחיר" וגיבו באופן מוחלט את הצורך והרצון לראות את צה"ל משיב לארגון הטרור כגמולו. תקיפות חיל האוויר והתותחנים, פעילות הכוחות המיוחדים ודחירת הטנקים זכו כולם לסיקור חיובי מאוד. בינתיים המשיכו העיתונאים להביא את הקולות והתמונות מן הדרום, אך נמנעו משידור הזוועות שהופצו ברשתות החברתיות מעזה ובעיקר בערוצי חמאס בטלגרם. השיקול שהדריך אותם היה ככל הנראה ניסיון להימנע מפגיעה ברגשות הקהל הישראלי ולחסוך ממנו תמונות שללא ספק היו קשות לצפייה.

התקשורת הייתה הראשונה ששירתה את הציבור בשעות הקריטיות של ה-7 באוקטובר, וגם שבועות לאחר מכן. כלי התקשורת גם סיקרו ללא הפסקה את ההתגייסות ההמונית של החברה האזרחית בישראל, אשר מילאה את הריק הממשלתי בראשית המלחמה. המטרה הייתה ברורה: להשיג ולהציג אחדות מטרה ואחדות בעם. תמונות של אלפי אזרחים שנסעו הלוך ושוב עם אינספור ארגזים עם ציוד עבור הלוחמים פורסמו ללא הפסקה בכל הערוצים, וכך גם מאמצי חמ"לים אזרחיים שהתגייסו למלחמת ההסברה או למבצעי רכישה ויבוא ציוד טקטי לחיילי צה"ל מעבר לגבולות ישראל.

ניתן לקבוע כי בשבועות הראשונים למלחמה עבדה התקשורת הישראלית במלוא עוצמתה על מנת לאחות את הקרע העמוק שנוצר בחברה הישראלית בעקבות תהליכי השינוי במערכת המשפטית שהובילה הממשלה

כלי התקשורת גם סיקרו ללא הפסקה את ההתגייסות ההמונית של החברה האזרחית בישראל, אשר מילאה את הריק הממשלתי בראשית המלחמה.

בשנה האחרונה. אל מול השבר העמוק שקרע את החברה ניסתה התקשורת הישראלית לצייר תמונה חדשה, מרעננת ואופטימית של ישראלים מכל קצוות הארץ, שמתגייסים ופועלים יחד כדי להציל את העם ואת המולדת. תמונות מסוג זה אינן נדירות בעת מלחמה, אך נדמה כי אחדות השורות ששידרו האזרחים במעשיהם ובהתגייסותם הייתה הפעם יוצאת דופן ובעלת משמעות לאומית עמוקה. עוצמת פעילות כמו זו שנחזתה מאז ה-7 באוקטובר אינה זכורה ממבצעים צבאיים קודמים ברצועת עזה, ואף לא ממלחמות עם מדינות ערב. כאן המקום לציין: ההבנה כי מדובר ב"משהו אחר", במלחמה ולא במבצע, חלחלה מהר מאוד לתודעה של רוב הציבור הישראלי, והתקשורת אימצה מייד את הנרטיב החדש ואף הובילה אותו.

לא רק שבמלחמה הנוכחית התקשורת הישראלית לא ביקרה את ממדי ההרס ברצועת עזה, היא אף טרחה למנוע את שידורן של תמונות קשות המציגות את "המצב האמיתי" ברצועה, את ממדי ההרס או סרטונים שנתפסו כמסייעים ללוחמה הפסיכולוגית של האויב והיו עלולים להחליש את התמיכה של הציבור בישראל במלחמה.

גם בשעות הראשונות של מבצעים שנערכו בשנים האחרונות בעזה הופגנה לרוב תמיכה נלהבת והתגייסות סביב הדגל, אולם תמיכה זו הפכה במהרה לביקורת על ניהול המלחמה, על יעדיה ועל ההרס שנוצר מעבר לגבול. בהקשר זה נאמר במפורש: לא רק שבמלחמה הנוכחית התקשורת הישראלית לא ביקרה את ממדי ההרס ברצועת עזה, היא אף טרחה למנוע את שידורן של תמונות קשות המציגות את "המצב האמיתי" ברצועה, את ממדי ההרס או סרטונים שנתפסו כמסייעים ללוחמה הפסיכולוגית של האויב והיו עלולים להחליש את התמיכה של הציבור בישראל במלחמה.

למעשה רוב הישראלים לא נחשפו כלל לתוצאות ההפצצות הישראליות הכבדות ברצועה, או לעובדה שמאות אלפי בני אדם נותרו חסרי קורת גג. תמונות אלה, שבעבר היו מעוררות מחלוקת וויכוחים באולפני הטלוויזיה או במאמרי הדעה השונים, הפכו לנדירות מאוד בתקשורת הישראלית. אנו טוענים כי החלטה זו

במדינה, מכיוון שכעת היא רואה כחלק מתפקידה כי עליה לייצג סל ערכים מסוים, המייצג בעיניה את מהותה של ישראל.

עורכת בכירה מכלית תקשורת אחר סיפרה כי היא חשה שכלי התקשורת שבו היא עובדת התגייס למלחמה מן היום הראשון. בהתגייסות, ציינה העורכת, הכוונה לכך כי כלי התקשורת ומנהליו קיבלו החלטה מודעת לשמש פלטפורמה למסרי דובר צה"ל מדי יום, ללא עריכה כמעט, להסתיר את המתרחש בעזה מעיני הקוראים והצופים הישראלים, לא לשאול יותר מדי שאלות על מעשיו של הצבא מעבר לגדר (מתוך תפיסה כי "הצבא יודע מה הוא עושה") ולא למתוח ביקורת חריפה מדי על הצבא ומפקדיו, בייחוד לנוכח הצורך לגבות את הלוחמים בחזית. עם זאת, הביקורת על הממשלה ועל חוסר התפקוד של משרדי הממשלה בעורף האזרחי תפסה מקום באותו כלי תקשורת.

עורכת בכירה בכלי תקשורת משודר סיפרה כי מערכת התוכנית קיבלה תגובות קשות וביקורתיות לאחר שעסקה בטיפול הלקוי בפצועי המלחמה המשוחררים מבתי החולים בגלל מחסור בכוח אדם. הצורך בדיון ציבורי בעובדה שלוחמים שנפצעו אינם מקבלים טיפול מספיק טוב, אל מול הרצון של חלק מהאוכלוסייה לשמור את החוליים מתחת לשטיח, מעורר לעיתים ביקורת ועימותים בעת מלחמה. העורכת הדגישה כי לא הייתה דילמה מערכתית אם לטפל בסיפור או לפרסמו, אולם התגובות שהתקבלו לאחר הפרסום היו כעוסות וטענו שהמידע "פוגע במורל הלאומי".

לצד זאת סופר על דילמות הנוגעות לראיונות עם ערבים או פלסטינים המזוהים עם ראשי חמאס. בעבר, ולא בעת מלחמה, נהוג היה להעלות לשידור גם מראיינים שמייצגים את עמדות האויב, אולם במלחמה הזו המגמה התהפכה ועורכים ועיתונאים שואלים את עצמם שוב ושוב אם לתת במה לקולות אלה או לא. לרוב התשובה שלילית ולכן קולות הצד השני אינם נשמעים. נראה כי הדבר נובע מתחושות שונות של טראומה, תסכול ואפילו רצון עז לא "לקלקל" את האווירה הלוחמנית בציבור הישראלי. הצגת הקשיים של הצד שני עלולה לעורר הן זעם בקרב רבים בציבור הישראלי, הרואים עצמם כצד הנפגע שרשאי "לנקום", והן סימני שאלה בדרך הארוכה למיטוט שלטון חמאס ברצועת עזה.

חוקרת בכירה השווה באירופה סיפרה למשתתפי השולחן העגול כי במבט מן הצד התקשורת הישראלית נראית מגויסת ופרו-ישראלית מאוד. הדבר אומנם מייצר תחושה טובה עבור הישראלים שחשים כי "כל העם מגויס", אך הוא גורם לעימותים עם התקשורת הבינלאומית, שאינה רואה את תמונת המלחמה באותו

של עורכי כלי התקשורת הייתה מודעת ונבעה מתוך רצון עז לשדר פטריוטיות ואחדות שורות ולהתמקד בפגיעה הקשה שספג הציבור הישראלי, בדגש על יישובי העוטף והנפגעים ממסיבת הנובה. החלטה זו אינה שונה מהחלטות אחרות של אותם עורכים ממש – להציב את דגל הלאום על המסך 24/7, לשדר מדי יום אינספור כתבות על הזוועות של ה-7 באוקטובר וללוות את משפחות החטופים, העקורים והנרצחים במסע מתמשך של כאב, אמפתיה וסימפתיה.

צרכני התקשורת זיכו את כלי התקשורת בתשומת לב רבה ואחוזי הצפייה בטלוויזיה, ההאזנה לרדיו והקריאה באתרי האינטרנט עלו בצורה דרמטית בשבועות הראשונים למלחמה. על פי סקרים שנערכו מאז ה-7 באוקטובר, בעוד שאמון הציבור במנהיגים הפוליטיים רשם ירידה ניכרת, דווקא באמון החבט בעיתונאים ובכלי התקשורת חלה עלייה מרשימה. לא מדובר בעניין של מה בכך: במשך שנים התקשורת והפוליטיקאים "זכו" יחד לחוסר אמון של הישראלים, ועל רקע הקיטוב בחברה הישראלית רשמו שתי הקבוצות הידרדרות מרשימה נוספת בשנים האחרונות. מבחינת העיתונאים הידרדרות זו נבלמה יחד עם רעם תותחי המלחמה ובזכות הגישה ה"פטריוטית" שהציגו רבים מהם.

זה אחר זה הודו חלק מהנוכחים במפגש כי אירועי ה-7 באוקטובר שינו לחלוטין את הגישה שלהם כלפי המתרחש וכלפי האויב. חמאס הפך בעיניהם לתנועה רצחנית נאצית/דאע"שית, והעיתונאים לא היססו לאמץ את המינוח הזה בפרסומיהם השונים.

רשמי העיתונאים: "חשבון נפש" ראשוני

זה אחר זה הודו חלק מהנוכחים במפגש כי אירועי ה-7 באוקטובר שינו לחלוטין את הגישה שלהם כלפי המתרחש וכלפי האויב. חמאס הפך בעיניהם לתנועה רצחנית נאצית/דאע"שית, והעיתונאים לא היססו לאמץ את המינוח הזה בפרסומיהם השונים. עיתונאית בכירה מאחד מכלי התקשורת המשודרים שיתפה כי המלחמה הזו שינתה אותה באופן אישי וגם את היחס שלה כלפי נושאי הסיקור שלה. לדבריה האובייקטיביות שבה נאחזה במשך שנים ארוכות אינה רלוונטית עוד לעבודתה. המשמעות: המעורבות הרגשית של העיתונאית בעבודתה גברה והיא משפיעה גם על האופן שבו היא מדווחת על האירועים. היא ציינה כי הבינה שלא תוכל עוד להיות אובייקטיבית לאחר המלחמה ביחסה להתנהלות הפוליטיקאים בממשלה הנוכחית ולאירועים המתרחשים

פי הקונצנזוס. זהו, לטענתנו, שינוי משמעותי ואפילו דרמטי ביחסי תקשורת-מדינה – שינוי שהוא תולדה ישירה של האירועים הקשים בדרום ב־7 באוקטובר. בדיון הודגש כי סביר להניח שהתנהלות התקשורת בימיה הראשונים של המלחמה נבעה מהלם הכללי שאחז במדינה כולה. עוד צוין כי במלחמה זו מי שהותקפו היו האזרחים בבתיהם, ועל כן התגובה של החברה הישראלית נקשרה היטב בטראומות לאומיות קודמות, ביניהן השואה. עם זאת נאמר כי על רקע התארכות המלחמה אנשי התקשורת והעיתונאים צריכים לחזור לנורמות של אתיקה מקצועית ולבקר את הצבא ואת התנהלות הדרג הביטחוני, וגם לשקף את מה שמתרחש בצד של האויב.

חזרה לשגרה?

לאחר זמן מה אכן החלה התקשורת לחזור, בהדרגה ובאופן חלקי, לתפקיד המבקר. ביקורת שהייתה מופנית בחודשיים הראשונים של המלחמה אל הממשלה, בשל חוסר התפקוד של משרדי הממשלה, החלה להיות מופנית גם כלפי צה"ל. בהקשר זה ראוי לציין כי מרבית הכתבים הצבאיים לא נקטו לשון ביקורתית כלפי צה"ל, כפי שרבים מהם נוהגים בימי שגרה, אלא מילאו תפקיד של מתווכים בין צה"ל לציבור. זאת ועוד, מרבית העיתונאים שצורפו לכוחות הלוחמים ורובם אינם עוסקים בענייני צבא מילאו תפקיד מרכזי בחיזוק האמון בצה"ל, שנפגע מאוד בימים הראשונים נוכח תחושת ההפקרה ביישובי העוטף, וסיקרו את המציאות מהזווית שמתאימה לנקודת המבט של צה"ל ("הכתב שבטנק"). דומה שנקודת מפנה בסיקור מהלכי הצבא בעזה הייתה ההרג בשוגג של שלושת החטופים אלון שמריז, סאמר טלאקה ויותם חיים, שהצליחו להימלט משוביהם. הדבר פתח שלב חדש בסיקור התקשורת במלחמה, ביקורתי יותר אך כזה השומר מקום מרכזי למאורעות ה־7 באוקטובר בתקשורת הישראלית ובפרט בערוצי הטלוויזיה מדי ערב, כחלק מעיצוב הזיכרון הקולקטיבי הישראלי.

סיכום

האם התקשורת הישראלית עמדה במבחנים האובייקטיביים והאתיים של מקצוע העיתונות במהלך המלחמה בעזה? האם העיתונאים עשו את עבודתם נאמנה על פי פרמטרים קלאסיים של עיתונות שכנראה אינה קיימת עוד? אלה שאלות שמוקדם עדיין לענות עליהן, אולם חובה להתייחס אל אירועי ה־7 באוקטובר כאל נקודת מפנה עבור אנשי התקשורת הישראלים. בבואנו לבחון את השיקולים המקצועיים שאמורים

האופן שבו רואים אותה הישראלים וכלי התקשורת שלהם. היא ציינה כי גם דובר צה"ל, שהפך לדמות נערצת בישראל ולאחד הגורמים האמינים ביותר בעיני הציבור הישראלי, אינו מצליח להעביר את המסרים לעולם ואינו מצליח לספק הסברים המניחים את הדעת באשר לטענות כי ישראל משתמשת בכוח מופרז בתגובתה כלפי חמאס. בעוד שישראלים רואים בלובש מדים דמות סמכותית ומרגיעה, בעולם הדבר מצטייר בצורה לוחמנית ומוטה המגבירה את החששות למיליטריזציה של ישראל. עוד ציינה החוקרת כי לתקשורת הישראלית יש תפקיד חשוב לא רק בהעלאת המורל הלאומי, כפי שנעשה במלחמה הזו, אלא גם בהובלת קו ליברלי. בין היתר, התקשורת צריכה להמשיך להוביל את הקו של "זכות הציבור לדעת" גם במלחמה.

עיתונאי בכיר העובד בכמה כלי תקשורת סיפר כי בתוכנית שהוא משדר משתדלים לא לראיין "גורמים קיצוניים", שבעבר תפסו מקום נכבד בתוכניתו ואף היו מקור לכותרות. המלחמה, אמר העיתונאי, דחקה הצידה את הפוליטיקה הקטנה ואת הפוליטיקאים הקיצונים שיאמרו הכול על מנת לזכות בכותרת, אך אם תמונת המלחמה תשתנה, העריך, הרי גם העיסוק בפוליטיקה יגבר וספק אם ניתן יהיה להעלים לגמרי את אותם גורמי קיצון.

אחד המשתתפים במפגש טען כי התקשורת הישראלית נמצאת בטראומה מאז ה־7 באוקטובר, והעיתונאים תוהים בינם לבין עצמם אם היו ביקורתיים מדי לפני המלחמה, או שאלו את השאלות הלא נכונות לאורך תקופה ארוכה. אנשי תקשורת רבים עושים מעין חשבון נפש לגבי פרסומיהם. בין היתר, כלי תקשורת מעבירים את האחריות לחלק מן החומרים הרגישים שהם מפרסמים לגורמים מדינתיים רשמיים כדי לא להכעיס את הציבור ולהיתפס כמפירים את קוד הסודיות המלחמתי. כלומר אם פרסום כלשהו עשוי לעורר כעס בציבור, העורכים מוודאים כי לפרסום מתלוות מילים שמדגישות כי גורם מוסמך אישר את הפרסום, למשל, על מנת להיתפס כמי שמשחקים לפי החוקים שנקבעו, וזאת גם אם הם לא נדרשו לאישור כזה על הפרסום.

דוגמה נוספת לדילמה שאיתה מתמודדים כלי התקשורת נוגעת לסרטונים שהפיצו אנשי חמאס על אודות החטופים. הסרטון הראשון שהופץ לא שודר בחלק מכלי התקשורת, מתוך עמדה עקרונית שקבעה כי רק המשפחה רשאית לאשר את פרסום הסרטון. גם במקרה זה ההיבט המעניין אינו אם הסרטון פורסם אלא עצם העובדה כי עיתונאים, שאינם רואים עצמם כפופים לגורמים ולתכתיבים חיצוניים בימי שגרה, מסכימים להגביל את עצמם במלחמה מתוך רצון עז לפעול על

ההזדהות המוחלטת עם אזרחי ישראל בשעה קשה מאוד גרמו לשינוי משמעותי בתפיסת עולמם של העיתונאים ולזניחת חלק מן העקרונות המקצועיים, הכוללים גם את הצורך להציג תמונה מאוזנת או לכל הפחות פסיפס שמורכב מחלקים רבים ככל האפשר של המציאות, לטובת הצגת מה שנתפס בעיניהם ובעיני כל הישראלים כמעט כאסון הנורא יותר.

אטילה שומפלבי הוא יועץ במכון למחקרי ביטחון לאומי, עיתונאי לשעבר ופרשן פוליטי בכיר, מייסד חברת הייעוץ as.is.

דוד סימן טוב הוא חוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי, עוסק בתחום התודעה וההשפעה ומכהן כסגן ראש המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין במרכז למורשת המודיעין. שירת בעבר באגף המודיעין של צה"ל. פרסם מאמרים רבים בנושאי תודעה, סייבר ומודיעין ועורך את כתב העת מודיעין הלכה ומעשה היוצא לאור במכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין.

אופיר דיין היא מילגאית במרכז גלייזר למדיניות ישראל-סין במכון למחקרי ביטחון לאומי. נולדה וגדלה במעלה שומרון, שירתה כקצינה בתפקידי שטח בדובר צה"ל, כדוברת חטיבה 188 במבצע צוק איתן וכדוברת אוגדה 80. במלחמת חרבות ברזל שירתה כדוברת אוגדת המילואים 252 שתמרנה ברצועת עזה. לאופיר תואר שני במדיניות ביטחון בינלאומית ותואר ראשון ביחסים בינלאומיים מאוניברסיטת קולומביה בניו יורק.

להנחות את עבודתם של העיתונאים, אל לנו להתעלם מהשלכות הזוועות שבוצעו בידי חמאס. העיתונאים הישראלים הם אזרחי המדינה, וכל כתבת וכל עורך מכירים לפחות אדם אחד שנפגע, בדרך זו או אחרת, ב־7 באוקטובר. לנתון זה השפעה ישירה על הדרך שבה מסקרים העיתונאים את המציאות, וגם על הפילטרים שדרכם הם מעבירים את המידע שהם אוספים. יתרה מכך, נוסף על היותם ישראלים, העיתונאים רואים עצמם מייצגים ערכים הפוכים בתכלית מאלה שמייצג ארגון הטרור חמאס וממעשי הזוועה שביצע, ולכן חשו חובה מוסרית לחשוף את הזוועות.

השיח האינטימי עם העיתונאים הבכירים שהתקבצו סביב שולחן הדיונים במכון למחקרי ביטחון לאומי העלה את השאלה אם הציבור הישראלי קיבל מן התקשורת הישראלית את כל המידע הרלוונטי על המתרחש במלחמה בעזה. מבחינה אובייקטיבית התשובה שלילית. אם לא במודע ואם בכוונת מכוון, חלק גדול מן העיתונאים בחרו במשך תקופה ארוכה לא להציג בפני צרכני התקשורת בישראל את התמונה המלאה על המתרחש בעזה. מצבם של תושבי עזה לא היה בראש מעייניהם של העיתונאים, כתבים ועורכים כאחד, אולי מתוך רצון לא להרגיז את הציבור הישראלי שנאטם ב־7 באוקטובר לסבלם של העזתים, ואולי מתוך הזדהות עמוקה עם הנפגעים הישראלים וזעזוע מר שנטבע בהם מאז ה־7 באוקטובר. חוסר הרצון להרגיז בשילוב עם